

MIROSLAW GREWIŃSKI, BOHDAN SKRZYPCZAK

Wstęp

Prezentowana książka powstała w wyniku prac ekspertów Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie i Stowarzyszenia Centrum Aktywności Lokalnej CAL w ramach realizacji projektu systemowego „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy i integracji społecznej”¹. Niniejsze opracowanie zawiera bogate w treści artykuły polskich i zagranicznych specjalistów, a także prezentuje model standardu superwizji pracy socjalnej jaki jest proponowany przez środowisko ekspertów w kontekście wprowadzenia rozwiązań o charakterze systemowym do pomocy społecznej i pracy socjalnej w Polsce.

Autorom jak i redaktorom publikacji przyświecała idea, promowana od wielu lat przez Unię Europejską, aby ukazywać dobre praktyki i sprawdzone doświadczenia z zagranicy w rozwiązaniach dotyczących szeroko rozumianej polityki społecznej, w tym pracy socjalnej. Dlatego też zdecydowaliśmy się ukazać, w pierwszej części publikacji, doświadczenia zagraniczne poprzez prezentację rozwiązań dotyczących superwizji w dziewięciu państwach na świecie, a także przedstawić dorobek UE w tym zakresie. Wybór państw nie był przypadkowy – na wstępie ukazujemy doświadczenia superwizji w państwach anglosaskich, gdyż dorobek w zakresie superwizji w takich krajach jak – USA czy Wielka Brytania jest imponujący, a praca socjalna niewątpliwie jest tam bardzo profesjonalizowana. Następnie przedstawiamy dorobek takich *welfare states* jak Francja, Holandia, Niemcy, Finlandia, Włochy i Portugalia, ukazując pluralizm intelektualny i organizacyjny w podejściu do superwizji. Charakteryzujemy także dokonania naszego wschodniego sąsiada – Ukrainy, które to państwo rozpoczyna właśnie dyskusję na temat superwizji w pracy socjalnej.

Polska ma niewątpliwie już pewien dorobek dotyczący superwizji pracy socjalnej, chociaż z pewnością daleko nam do porównywania się do najbardziej rozwiniętych państw zachodnich w tym obszarze.

¹ Projekt realizowany przez WSP im. Janusza Korczaka i Stowarzyszenie CAL na zlecenie CRZL, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W drugiej części opracowania zdecydowaliśmy się na zebranie naszych krajowych doświadczeń, ukazując stan polskiej szkoły superwizji pracy socjalnej. Przedstawimy tu także wyniki naszych ogólnopolskich, reprezentatywnych badań pracowników socjalnych i kierowników instytucji pomocy społecznej na temat superwizji i standaryzacji tego procesu.

Zaproponowany przez nas model standardu superwizji pracy socjalnej, który szczegółowo prezentujemy w części trzeciej, został wypracowany w toku licznych spotkań i dyskusji. Jest on propozycją środowiska naukowego i praktyków oraz metodyków pracy socjalnej. W trzeciej części książki charakteryzujemy sam standard, ukazujemy jak powinien wyglądać proces superwizyjny, podkreślamy ogromne znaczenie kształcenia dla i do superwizji, wskazujemy na specyfikę różnych obszarów pracy socjalnej w kontekście zarządzania superwizyjnego.

Idea przyświecająca takiej strukturze książki była następująca – chcieliśmy ukazać superwizję od teorii do praktyki, od idei do działania, od doświadczeń zagranicznych do doświadczeń zebranych w naszym kraju. Do projektu zaprosiliśmy wielu specjalistów zagranicznych, by wnieśli swój wkład do publikacji, co podnosi wartość refleksji i poszerza horyzonty widzenia superwizji. Z drugiej strony udało nam się skorzystać z wiedzy i doświadczeń praktyków, którzy realizują superwizję na lokalnym szczeblu w Polsce.

To zderzenie refleksji zagranicznej i polskiej oraz aspektów teoretyczno-definicyjnych z praktyką superwizyjną spowodowało, że udało nam się w jednym opracowaniu zmieścić materiał bardzo bogaty i interesujący pod względem poznawczym. Mamy nadzieję, że publikacja ta i jej treści przyczynią się do tego, że superwizja wejdzie w główny nurt polskiej pomocy społecznej jako ważna metoda wspierania profesjonalizacji zawodowej pracowników socjalnych.

Mirosław Grewiński i Bohdan Skrzypczak
(redaktorzy merytoryczni opracowania)

Warszawa, luty 2014 r.